

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

Een bom ontplofte in het café Terminus.

Het Parijse café Terminus, het bekende rendez-vous, zat op 12 Februari 1894 vol verbruikers toen een bom ontplofte. Veel gekwetsten moesten weggedragen worden. Een verbruiker werd dood opge-raapt. Een van de gewonden overleed nadien. De man, die de bom wierp, werd achtervolgd. Tijdens die mensenjacht vuurde hij zes maal een revolver op diegenen af die hem nazaten. Ten laatste werd

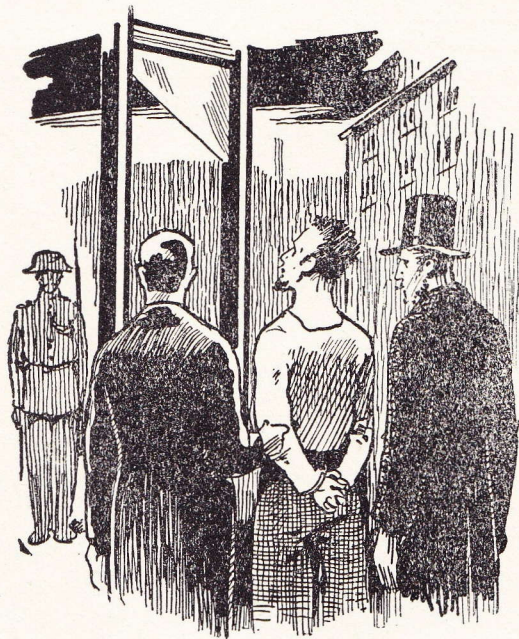
hij gevat en aangehou-den.

Het was niet de eer-ste maal dat hij een bomaanslag pleegde. Twee jaar vroeger, op 8 November 1892, liet hij een bom achter in het huis, betrokken door de Société des Carmaux, gevestigd op de Avenue de l'Opéra. Men vond het hels tuig en bracht het naar het politiebureau van de Rue des Bons En-fants, waar het ontplof-te. Balans: vijf doden.

En ziehier nu de dader: een kleine man, met kort, rechtstaand haar en een dun knevel-tje; een weinig gevulde baard om de kin. Opeen-geperste lippen; gele ge-

laatskleur, zenuwachtige gebaren, een boosaardige glimlach. Hij is netjes gekleed en draagt met een zekere zwier een zwarte lakense jas met zijden opslagen. Rechtstaand boordje en keurige das. Hij staat vóór het Assisenhof terecht en vraagt aan de Voorzitter de toe-lating om persoonlijk zijn geval te verdedigen.

En rechtstaande, langzaam, met heldere stem, richt Emile Hen-ry zich tot de leden van de jury:

— «Ge kent de feiten. De debatten hebben u bewezen dat ik beken de dader te zijn van die aanslagen. Ik heb niet het inzicht u een verdediging voor te leggen. Ik tracht niet te ontsnappen aan de vergelding van de gemeenschap die ik aangevallen heb. Trouwens, ik hang slechts van één enkele rechtbank af, van mijzelf, en het vonnis van elke andere rechtspraak is mij onverschillig. Ik wil u alleen de uitleg van mijn daden geven en u zeggen hoe ik er toe gekomen ben die te volbrengen.»

Die inleiding van de anarchist is moedig, want hij weet dat zijn hoofd op het spel staat.

De vader van Henry was een Communard en werd bij verstek ter dood veroordeeld. Hij kon naar Spanje vluchten, waar Emile ter wereld kwam. Tien jaren oud geworden komt Emile zich in Frankrijk vestigen. Als hij er zestien telt, is hij bachelier in de wetenschappen en wordt hij in de Polytechnische school opgenomen. Maar de vrees de instelling als officier te verlaten, de gedachte er vroeg of laat toe gedwongen te worden op het opstandige volk te vuren, doet hem een minder renderend baantje in de handel verkiezen. Hij is een getrouw bezoeker van anarchistische meetings, besluit een man van de daad te worden. De Maatschappij is rot. Hij zal zich inspannen om haar te verdelgen!

Misdadige theorieën hebben zijn brein beneveld. Blinde haat bezielt hem. En 't is als in een verdwaasde ijlkoorts, dat hij uiting geeft aan zijn verderfelijke waandenkbeelden.

— Ik voed in mijn binnenste een diepe haat, die dag aan dag vermeerdert, bij het walgend schouwspel van een Maatschappij waarin alles laag, alles gemeen en alles ploertig is. Een maatschappij die de vrijheid van de gedachte onderdrukt, die de edele ingevingen van het hart remt. Ik heb willen toeslaan, zo rechtvaardig als mij dit mogelijk was!

— In de kantoren van de Compagnie des Carmaux leefden enkel lui uit de burgerij, dus elementen van het midden dat teert op de uitbuiting van de ongelukkigen. Heel de burgerij moet om haar wandaden boeten. Zelfde redenering wat de verbruikers van het café Terminus betreft, «bourgeois» die komen uitrusten, terwijl zij genieten van het gegeven concert.

— De anarchisten worden niet langer als mensen behandeld. Men bespiedt ze, houdt ze aan, voert huiszoeking bij hen uit. Men ontruikt ze aan vrouw en kinderen en kerkert ze. Men bekommert zich niet om wat er van die vrouw en van die kinderen geworden zal. De bom in het café Terminus is een antwoord op uw onderdrukken van de vrijheid, op uw aanhoudingen, op uw terechtstellingen!

En verder ging het betoog: In deze strijd vragen wij, anarchist, geen medelijden. Wij doden, wij kunnen sterven. Uw vonnis laat mij koud. Ik weet dat mijn hoofd niet het laatste is, dat op het schavot vallen zal. Er zullen er nog andere na het mijne in de mand rollen. Want zij die van honger kreperen, leren de weg naar uw cafés en naar uw restauratiehuizen kennen. Gij hebt opgehangen te Chicago, onthoofd in Duitsland, ge Guillotineerd te Parijs, maar wat ge nooit zult klein krijgen, is de anarchie.

Emile Henry werd terdood veroordeeld. Op 21 Mei 1894 stierf hij op het schavot, op de Place de la Roquette. Hij ging moedig naar de beul toe, en riep, vóór zijn hoofd viel: «Moed, kameraden, en leve de anarchie!»

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT.

(Vervolg)

Het meisje naderde het bed. Het lijk van Flora van Lelienveld bevond zich nog in dezelfde houding, als het door de moordenaar was geplaatst. De meid had het bloed, dat de lampetkom inhield, niet bemerkt, en bleef op enige afstand eerbiedig staan.

— Edele vrouw, zegde ze, het is reeds halftien en dokter Meert bevindt zich in de eetzaal, om...

Maar zo meteen verstierven de woorden haar in de mond, het bleekkleurig aangezicht van de vermoorde deed haar beven. Zij naderde het lijk, nam het bij de hand, maar deze was reeds verstijfd. Nu zag zij ook het geronnen bloed, dat aan Flora's lippen kleefde.

Het meisje verschoot, uitte een schreeuw en vluchtte snel naar beneden.

— Heer dokter! Heer dokter! riep zij uit, ach, spoed u toch... Misschien is het nog tijd... Ach, mijn goede meesteres ligt dood in haar bed!

Dokter Meert ontstelde geweldig.

— Spoedig, zegde hij, breng water en azijn, misschien is het slechts een bezwijming!

En hij liep naar de kamer van zijn nicht.

De tranen schoten weldra de brave geneesheer uit de ogen. He-las Flora was dood en haar lichaam reeds verstijfd.

Het vermoeden van een misdaad, waarvan zijn nicht het slachtoffer kon zijn, zweefde een ogenblik vóór zijn geest en koortsachtig onderzocht hij het lichaam, doch nergens vond hij enig teken van geweld, en hij kon, na al zijn moeite, niets anders vaststellen dan dat de ongelukkige aan een hartaderbreuk was bezweken. Hij wilde er zich beter van overtuigen en bleef meer dan een uur bij het lijk. Driemaal meende hij een heilkundig onderzoek te beginnen, doch driemaal viel het mes hem uit de hand, daar hij bezwaarlijk er toe kon besluiten het lichaam van zijn nicht te doorkerven, die hij als een vader had grootgebracht.

Deze voorzorg scheen hem ook overbodig te zijn, nergens was er in de kamer van de dode een meubel aangeroerd geworden en de deur was gesloten, toen de meid die had geopend en de trouw van deze dienstmeid kende hij te goed om haar een ogenblik te kunnen verdienen.

Hij liet de zorg van het lichaam te reinigen en behoorlijk af te leggen, aan de kamer- en huismeid over en begaf zich, diep aangedaan en zwaar zuchtend, naar beneden.

Aldaar schreef hij een hartroerende brief aan de Deken van Aalst, waarin hij deze onderrichtte van het schielijk overlijden zijner nicht, en hem tevens verzocht met hem de begrafenis te komen regelen.

Hij schreef ook naar Wenen, om Hendrik, haar echtgenoot, het overlijden te melden.

Hij zond een knecht weg, om de brief naar de Dekenij en de

andere naar het postkantoor te brengen. Hierop vroeg de dokter aan de huisknecht naar Simon Peres. Maar de knecht antwoordde dat hij, buiten gewoonte, de toezichter nog niet had gezien en veronderstelde dat deze, met kennis van de dokter, het kasteel had verlaten.

Dit antwoord verwonderde de geneesheer; hij wist dat Simon wel meermalen in de late avond of vóór zonsopgang een uitstapje deed, om een wakend oog op het omliggende te houden, maar nooit was hij zo laat in de voormiddag afwezig geweest. Dit maakte hem ongerust; zonderlinge gedachten beneveld zijn gemoed en hij vreesde een nieuw ongeluk te moeten betreuren.

Om zich hierover gerust te stellen, begaf hij zich naar de slaapkamer van zijn vriend.

Het bed was onaangeroerd; dit was een zeker teken, dat Simon de verlopen nacht niet thuis gekomen was; ook zag hij dat de karabijn, die gewoonlijk aan de wand, dicht bij de legerstede hing, verdwenen was.

Dit vermeerde de achterdocht van de heer Meert; voorzeker vreesde hij voor iets akeligs en, zich naar beneden spoedend, begaf hij zich naar de tuin, waar de knecht en de werkman zich onledig hielden.

Hij riep beiden en gaf hun in korte woorden te verstaan, dat Simon Peres was verdwenen, dat hij voor zijn leven vreesde en hen vriendelijk verzocht ten spoedigste in de omliggende bossen en velden op verkenning te gaan om te trachten te weten te komen wat er van de toezichter was geworden.

De geneesheer werd door de dienstboden van het kasteel als een vader bemind; geen wonder, dat beiden aanstonds hun bezigheid lieten staan.

— Wees gerust, zegde de werkman, terwijl hij de aarde, die aan zijn voeten kleefde, aan het ijzer van zijn spade afkrabde, ik meen te mogen verzekeren, mijnheer, dat onze moeite weldra met een goede uitslag zal bekroond worden; de toezichter heeft mij gisteren gezegd, dat hij laat in de avond langs de noordkant wilde gaan waken.

De twee dienaars verlieten het kasteel.

Dokter Meert verkropte zijn bittere droefheid over het schielijk afsterven van zijn nicht, en weldra verdreef zijn achterdocht over het lot van Simon Peres. Koortsachtig wandelde hij, met de handen op de rug, door de eenzame zalen van het kasteel; zijn uurwerk raadplegend en de tijd berekenend, die de Deken nodig zou hebben, om van zijn dekenij naar het kasteel te komen.

Geruime tijd verliep en hij begon ongeduldig te worden, toen zijn aandacht plots werd opgewekt door een gerucht aan het hek van het kasteel. Het was een verward geluid van verscheidene stemmen, gemengd met het geblaf van de wachthond die, van uit zijn hok, ijselijk begon te huilen.

De geneesheer liep toen vlug naar de poort en luisterde.

Helaas, daar zag hij een treurige stoet. Twee landslieden op weg naar de stad, hadden, omtrent het vervallen huisje, Simon Peres in zijn bloed badend gevonden en hem dadelijk herkend. Met stokken hadden zij een soort draagberrie vervaardigd, er de half dode toezichter opgelegd en zich met de droeve last naar het kasteel gespoed.

(Wordt vervolgd)

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT